

UZASADNIENIE

Pismem datowanym na 2 listopada 2018 roku wnioskodawcy Tomaz M. oraz G. P. złożyli protest w trybie wyborczym wskazując wadliwość wyborów do Rady Miasta B. w okręgach nr 14 oraz nr 5 i w związku z tym wnieśli o stwierdzenie nieważności wyborów w obwodzie nr 6. W uzasadnieniu powodowie wskazali, że podstawę wniesienia protestu stanowi wydanie wyborcom z okręgu wyborczego nr 14 i okręgu wyborczego nr 5 kart w ilości sztuk niezgodnej z ilością sztuk kart osób, które wzięły udział w głosowaniu. Okoliczność ta ma zaś wpływ na ważność wyborów przeprowadzonych w obu wskazanych powyżej okręgach, ponieważ różnica w ilości głosów oddanych na kandydata, który osiągnął najwyższy wynik w wyborach i kolejnego kandydata jest mniejsza, niż ilość kart źle wydanych.

/protest k. 3-5/

W odpowiedzi na protest wyborczy Komisarz Wyborczy w Ł. I J. P. wskazała, iż nawet gdyby wyborcy otrzymali prawidłowe karty, to wcale nie oznacza, że głos swój oddaliby na G. P..

/odpowiedź na protest k. 36-39/

Na rozprawie w dniu 10 grudnia 2018 roku wnioskodawca T. M. cofnął protest. Przewodnicząca Obwodowej Komisji Wyborczej nr 6 w B. Z. S. przyłączyła się do wniosku.

/protokół rozprawy k.55/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Kandydatami na radnego do Rady Miasta B. w okręgu wyborczym nr 5. byli: B. J., J. N., H. J. i D. Z.. Kandydatami na radnego do Rady Miasta B. w okręgu wyborczym nr 14 byli: S. W., P. S., K. S., G. P., W. F., K. T..

/protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 5 k.40-43, protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 14 k.44-46/

Wnioskodawczyni była uprawniona do głosowania w okręgu wyborczym nr 14 w B..

/okoliczność bezsporna/

Uchwałą nr LI/372/2018 Rady Miasta B. z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie podziału Miasta B. na stałe obwody głosowania podzielono Miasto B. na 7 stałych obwodów głosowania przy czym w obwodzie 6 był okręg wyborczy nr 5 i 14.

/Uchwała nr LI/372/2018 Rady Miasta B. z dnia 26 kwietnia 2018 r./

W okręgu wyborczym nr 5 liczba wyborców uprawnionych do głosowania (umieszczonych w spisie, z uwzględnieniem dodatkowych formularzy) w chwili zakończenia głosowania wynosiła 631 osób. Liczba otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą ds. przeprowadzenia głosowania kart do głosowania, ustalona po ich przeliczeniu przed rozpoczęciem głosowania wynosiła zaś 590. Liczba kart niewykorzystanych wynosiła przy tym 135. Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania (liczba podpisów na spisie oraz adnotacje „odmowa podpisu”) wynosiła 394 osoby. Po zakończeniu głosowania odnotowano natomiast 455 kart wyjętych z urny.

/protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 5 k.40-43/

Na poszczególnych kandydatów na radnych do Rady Miasta B. oddano następujące liczby głosów ważnych: B. J. - 58, J. N. - 118, H. J. - 27, Z. B. - 104 i D. Z. - 142. Razem 449 głosów.

/protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 5 k.40-43/

W dniu 22 października 2018 roku Obwodowa Komisja Wyborcza nr 6 w B. sporządziła protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 5 do Rady Miasta B.. Komisja stwierdziła, że przyczyną różnicy – (61 kart) w liczbie kart niewykorzystanych – 135 a liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania - 394 jest fakt, iż wyborcom z okręgu wyborczego nr 14 wydano karty do głosowania z okręgu wyborczego nr 5. Nadto Komisja stwierdziła, iż przyczyną różnicy pomiędzy liczbą kart wyjętych z urny tj. 455 a liczbą wyborców, którym wydano karty do głosowania tj. 394 osobom, a zatem 61 kart jest fakt, że wyborcom z okręgu wyborczego nr 14 wydano karty do głosowania z okręgu wyborczego nr 5. Przy sporządzeniu protokołów obecni wszyscy członkowie Komisji Wyborczej. Na protokole głosowania złożyli swoje podpisy. Każda strona protokołu została przez te osoby parafowana. Protokół wyników głosowania został opatrzony pieczęcią Obwodowej Komisji Wyborczej nr 6 w B. ds. ustalenia wyników.

/protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 5 k.40-43/

W okręgu wyborczym nr 14 liczba wyborców uprawnionych do głosowania (umieszczonych w spisie, z uwzględnieniem dodatkowych formularzy) w chwili zakończenia głosowania wynosiła 629 osób. Liczba otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą ds. przeprowadzenia głosowania kart do głosowania, ustalona po ich przeliczeniu przed rozpoczęciem głosowania wynosiła 580. Liczba kart niewykorzystanych wynosiła 261. Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania (liczba podpisów na spisie oraz adnotacje „odmowa podpisu”) wynosiła przy tym 379 osoby. Po zakończeniu głosowania odnotowano natomiast 319 kart wyjętych z urny.

/protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 14 k.44-46/

Na poszczególnych kandydatów na radnych do Rady Miasta B. oddano następujące liczby głosów ważnych: S. W. - 53, P. S. - 22, K. S. - 98, G. P.-55, W. F. - 31, K. T. - 51.

/protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 14 k.44-46/

W dniu 22 października 2018 roku Obwodowa Komisja Wyborcza nr 6 w B. sporządziła protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 5 do Rady Miasta B..Komisja stwierdziła, że przyczyną różnicy – (60 kart) w liczbie kart niewykorzystanych – 261 a liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania - 379 jest fakt, iż wyborcom z okręgu wyborczego nr 14 wydano karty do głosowania z okręgu wyborczego nr 5. Nadto Komisja stwierdziła, iż przyczyną różnicy pomiędzy liczbą kart wyjętych z urny tj. 319 a liczbą wyborców, którym wydano karty do głosowania tj. 379 osobom, a zatem 60 kart jest fakt, że wyborcom z okręgu wyborczego nr 14 wydano karty do głosowania z okręgu wyborczego nr 5. Przy sporządzeniu protokołu obecni wszyscy członkowie Komisji Wyborczej. Na protokole głosowania złożyli swój podpis. Każda strona protokołu została przez te osoby parafowana. Protokół wyników głosowania został opatrzony pieczęcią Obwodowej Komisji Wyborczej nr 6 w B. ds. ustalenia wyników.

/protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym nr 14 k.44-46/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody, które nie budziły wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności, a których rzetelność nie była także kwestionowana przez uczestników.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

protest wnioskodawczyni G. P. zasługiwał na uwzględnienie .

Stosownie do treści art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz.U. 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1. dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyniku głosowania lub wyników wyborów lub

2. naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Art. 83 § 1 Kodeksu wyborczego stanowi, że protest wyborczy wnosi się do sądu wskazanego w przepisach szczególnych kodeksu. Z treści art. 392 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego wynika, że protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego sądu w terminie 14 dni od dnia wyborów. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera zarzuty. Artykuł 394 § 2 kodeksu wyborczego stanowi że sąd okręgowy orzeka o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru radnego, jeżeli okoliczności stanowiące podstawę protestu miały wpływ na wyniki wyborów. Podkreślić należy, iż wnoszący protest powinien nie tylko sformułować prawidłowo zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego zarzuty, ale także udowodnić swoje racje, bowiem to na wnioskodawcy zgodnie z treścią art. 6 k.c. spoczywa ciężar dowodu. Obowiązek taki przewiduje także przepis art. 392 § 2 Kodeksu wyborczego.

Wskazać trzeba, że przeprowadzenie wyborów zgodnie z procedurą wyborczą oznacza, że ustalony (ogłoszony) wynik głosowania jest zgodny z oddanymi głosami. Dopuszczalność podważania tej zasady nie może być więc gołosłowna, lecz każdorazowo warunkuje ją przedstawienie lub wskazanie dowodów, jednak nie jakichkolwiek, ale takich, które uzasadniają zarzut protestu mieszczący się w granicach bezprawności określonej w Kodeksie wyborczym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2007 roku sygn.. akt III SW 63/07). Jednocześnie podkreślić trzeba, iż wnoszący protest nie musi udowodnić, że zostały bezpośrednio naruszone jakiekolwiek jego prawa. Sprawy z protestów wyborczych są sprawami par excellence publicznymi. Poszukiwanie po stronie wnoszącego protest interesu prawnego powinno uwzględniać podstawowe założenie, że przeprowadzenie uczciwych wyborów leży w interesie każdego wyborcy uprawnionego do głosowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8.07.2009 r.). Wskazać przy tym trzeba, że nie każde naruszenie przepisów kodeksu wyborczego prowadzi do uznania wyborów za nieważne. Musi istnieć związek przyczynowo-skutkowy między naruszeniem kodeksu wyborczego a wadliwością procesu głosowania i ustalenia wyników wyborów. W rozumieniu art. 361 kodeksu cywilnego, związek przyczynowy to kategoria normatywna, która wymaga ustalenia danego układu stosunków i warunków dla oceny czy dane zjawisko jest normalnym następstwem zjawiska pierwszego. Dlatego nie sposób wymagać od wnioskodawcy, aby wykazał w toku postępowania, że udowodnione podstawy protestu wpłynęły na wynik wyborów, co jest dalej idące niż wykazanie, że miały na nie wpływ. Sformułowanie "wpłynęły" oznacza pewność, sformułowania zaś "miały wpływ" i "mogły mieć wpływ" cechuje pewien stopień prawdopodobieństwa" (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w postanowieniu z 4.01.2005 r., I ACz 1388/04).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że wnioskodawczyni, jako wyborca, jest osobą uprawnioną do wniesienia protestu w trybie wyborczym (art. 82 Kodeksu wyborczego). Jej nazwisko było umieszczone w spisie wyborców Miasta B. w obwodzie głosowania numer 6 w okręgu wyborczym numer 14, jako kandydata na radnego do Rady Miasta B. w wyborach samorządowych, przeprowadzonych w dniu 21 października 2018 roku. Nadto w proteście wskazała ona ustawową przesłankę w postaci naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, a mającego wpływ na wynik wyborów. W niniejszej sprawie bezsporny jest fakt wydania wyborcom z okręgu wyborczego nr 14 - 61 kart do głosowania z okręgu wyborczego nr 5. Bezsporna jest też okoliczność, że w komisji wyborczej nr 5 liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania wynosiła 394. Natomiast z urny wyjęto 455 kart. A zatem o 61 więcej kart wyjęto z urny niż wydano wyborcom. Ponadto bezsporny jest fakt, że wyborcy z okręgu wyborczego nr 5 i nr 14 wrzucali karty do głosowania do jednej urny. Nie jest też sporne, że w komisji wyborczej nr 14 liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania wynosiła 379. Natomiast z urny wyjęto 319 kart. A zatem o 60 mniej kart wyjęto z urny niż wydano wyborcom.

Brakujących głosów w okręgu wyborczym numer 14 (w stosunku do uprawnionych do głosowania, którzy chcieli skorzystać ze swojego prawa) jest więcej aniżeli różnica między liczbą głosów oddanych na kandydata, który dostał największą liczbę głosów – K. S. (98 głosów), a kandydatką, która otrzymała drugą, co do ilości liczbę głosów – G. P. (55 głosów).

W konsekwencji należy zgodzić się z wnioskodawcą, iż błędne wydanie kart do głosowania z okręgu wyborczego numer 5 w okręgu wyborczym numer 14 miało wpływ na wyniki głosowania w okręgu wyborczym numer 14. W okręgach

wyborczych numer 5 i 14 głosowaniem objęto innych kandydatów. Wydanie zatem sześćdziesięciu jeden wyborcom z okręgu wyborczego numer 14 - 61 kart do głosowania z innego okręgu wyborczego, a zatem pozbawienie 61 osób możliwości oddania głosu na jednego z kandydatów okręgu wyborczego nr 14, przy różnicy w głosach wynoszącej 43 pomiędzy K. S. a G. P., miało wpływ na wynik głosowania, doprowadzając w efekcie do wadliwego ustalenia wyników wyborów. Przedmiotowe naruszenie pozostawałoby bez związku z wynikami głosowania tylko wówczas gdyby w okręgach wyborczych 5 i 14 wybory dotyczyły tych samych kandydatów na radnych.

W konsekwencji powyższych rozważań na podstawie przepisu art. 394 § 1 i 3 Kodeksu wyborczego stwierdzono nieważność wyboru radnego K. S. w okręgu wyborczym numer 14 w obwodzie numer 6 w wyborach do Rady Miasta B. przeprowadzonych w dniu 21 października 2018 roku i wygaśnięcie jego mandatu, jak również postanowiono o przeprowadzeniu ponownych czynności wyborczych w postaci głosowania z udziałem wszystkich kandydatów w rzeczonym okręgu wyborczym.

Ze względu zaś na cofnięcie wniosku przez T. M., Sąd – nie dopatrując się w tym zakresie zamiaru obejścia prawa lub sprzeczności z prawem czy też zasadami współżycia społecznego - umorzył postępowanie w zakresie skargi wnioskodawcy, na podstawie art. 355 § 1 w zw. art. 13 § 2 k.p.c.

Zarządzenie - doręczyć odpis uzasadnienia z odpisem postanowienia Komisarzowi Wyborczemu w Ł. J. P. z pouczeniem o prawie wniesienia zażalenia w terminie 7 dni od daty doręczenia do Sądu Apelacyjnego w Łodzi .